

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬНИЙ СПІВ

спеціальності: 025 Музичне мистецтво (Сольний спів)

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-професійної програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2021

Розробник: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладачі: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач; Ланіна Тетяна Олександрівна, старший викладач; Румянцева Світлана Віталіївна, старший викладач; Касянчук Марія Сергіївна, старший викладач; Ладіна Ірина Вікторівна, старший викладач; Юрченко Сергій Сергійович, заслужений артист України, старший викладач; Комісар Вікторія Кларіївна, старший викладач; Петрикова Оксана Петрівна, заслужений діяч мистецтв України, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 30.08.2021 року № 10

Завідувач кафедри _____ Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Юлія МЕРЕЖКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна			
«Сольний спів»				
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів / годин	4 /120			
Курс	V		V	
Семестр	9	10	9	10
Кількість змістових модулів за розподілом:	1	1		
Обсяг кредитів	2	2		
Обсяг годин, у тому числі:	60	60		
Аудиторні	40	40		
Модульний контроль	4	4		
Семестровий контроль	15	15		
Самостійна робота	1	1		
Форма семестрового контролю	залік	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – відкрити магістрантам перспективу професійної реалізації та розвитку свого творчого потенціалу, оволодіти всіма можливостями співацького голосу, виконавською майстерністю вокальних академічних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку.

Завдання:

- розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- надати відомості про музичну спадщину оперного мистецтва, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- оволодіти музичною термінологією.
- «чути інтонацію» як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.
- майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати академічний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- розкривати задум твору в усіх аспектах проявів сутності людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на сцені.
- навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.
- навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з

теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12. Здатність працювати автономно.
13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень вокально-виконавської майстерності.
2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у вокально-виконавській діяльності.
3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу вокального мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою вокального мистецтва.
5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології вокального мистецтва.
6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
7. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

8. Здатність застосовувати базові знання музично-теоретичних систем та концепцій та отримані знання з педагогіки та психології у педагогічній діяльності з фаху.
9. Здатність оперувати професійною термінологією.
10. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної вокально-виконавської та педагогічної діяльності.
11. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
12. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
13. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, вокально-виконавської, педагогічної діяльності.
14. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Результати навчання за дисципліною

1. З майстерністю володіти своїм голосом і технікою академічного виконавства, виявляючи найкращі темброві барви голосу та звукову своєрідність: опанувати та постійно удосконалювати уміння професійного співочого дихання; досконало володіти високою позицією звучання голосу; в усій повноті оволодіти яскравим звучанням головного та грудного резонаторів; мати ідеально точну інтонацію звуковедення; володіти відшліфованою професійною мовою.
 2. Професійно розвинути свій творчий потенціал та розширити особисті художні уявлення.
 3. Удосконалити природні динамічні, емоційні, енергетичні властивості своєї особистості.
 4. Професійно ретельно розспівуватись.
 5. Виявляти свій акторський талант, вміти відчувати академічний твір як мікросвіт з його живими почуттями, емоційно-психологічними переживаннями, яскравими енергетичними проявами.
 6. Розкривати задум авторів твору, втілюючи його зміст у виконання засобами свого особистого осмислення, наділяючи творчий образ сценічною виразністю.
 7. Мати широкі творчі уявлення та володіти прийомами академічного виконавства.
 8. Мати музичну ерудицію, володіти музичною термінологією.
 9. Формувати свій виконавський репертуар, осмислено відбираючи твори, які відповідають високим критеріям професіоналізму, сучасному інтелектуальному погляду та які будуть відповідати особистому артистичному іміджу.
 10. Мати вихований естетичний смак.
- Володіти майстерністю професійного спілкування зі слухачем на сцені.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					модульний контроль	самостійна
		лекції	семінари	практичні	індивідуальні	семестровий		
Модуль І. Змістовий модуль 1								
Тема 1. Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики	12				12			
Тема 2. Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація	14				14			
Тема 3. Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними.	15				14			1
Модульний контроль	4						4	
Семестровий контроль	15							
Разом	60				40		4	1
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік							
Змістовий модуль 2								
Тема 4. Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу.	12				12			
Тема 5. Пісня в стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	14				14			
Тема 6. Естрадна пісня на вибір. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	15				14			1
Модульний контроль	4						4	
Семестровий контроль	15							
Разом	60				40			1
Підготовка та проходження контрольних заходів	екзамен							
Усього	120				80		8	2

Підтеми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Удосконалення вокально-виконавських навичок		
1.	Повторення основних вокально-технічних навичок (співацьке дихання, процес звукоутворення та звуковедення, резонування, робота артикуляційного апарату, професійний режим співака тощо).	6
2.	Відпрацювання основних видів звуковедення.	6
3.	Вдосконалення навичок кантиленного співу.	6
4.	Використання динамічних відтінків у вокально-виконавському процесі.	6
5.	Методи згладжування регістрів співацького голосу.	6
6.	Робота над розширенням діапазону.	5
7.	Тембр співацького голосу.	5
Разом за змістовим модулем 1		40
Змістовий модуль 2		
Розширення музичної компетентності в галузі вокального виконавства		
7.	Виконавський аналіз та інтерпретація вокальних творів – складові творчого процесу.	12
8.	Основні функції вокального слуху, робота над його розвитком.	14
9.	Удосконалення виконавської техніки.	14
Разом за змістовим модулем 2		40
Усього		80

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1

Тема 1. Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики.

Джазовий стандарт це музичний твір, який є частиною загальновідомої композиції і одночасно служить основою для нових музичних творінь та імпровізації. Джазовий стандарт це зразок і еталон у світі джазу, невичерпне джерело натхнення та муза для багатьох поколінь музикантів і співаків. Джазові стандарти є важливою частиною музичного репертуару в жанрі джазової музики. Індивідуальність стилю виконавця і специфіка джазового мистецтва – імпровізація, яка дає можливість виконувати одну й ту ж тему кожен раз по-іншому. Опрацьовуючи тему джазового стандарту музикант як правило ускладнює ритмічний малюнок, гармонію і оригінальну мелодію, яку запропонував автор, іноді змінюючи до невпізнання. Джазова культура зробила джазові стандарти загальносвітовим надбанням та деяким навчальним посібником для музикантів-імпровізаторів початківців.

Імпровізація - від лат. *improvisus* - несподіваний, раптовий) - тип музикування, при якому процес створення музики відбувається безпосередньо під час її виконання.

Джазовий вокал визначається індивідуальними якостями співака, сюди відносяться джазова манера виконання, характерні вокальні тембри, унікальні тональні якості і понад те - джазове фразування, джазова "атака" та манера так званого "скет-співу" (тобто фонетичної імпровізації, коли виконавець використовує не слова чи фрази, а просто окремі склади). Спів "фонемами" також є найважливішою відмінною рисою джазового вокалу.

Скет є співом на складові, вокалізмом, який має пряме відношення до мовних штампів, тісно пов'язаними з фонетикою

мови, а також скет можна розглядати як імітацію інструментів.

Скет - це певна творча свобода вокаліста.

Рекомендовані джерела (основні): 4, 5, 7, 13, 15, 20

Додаткові: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 5

Тема 2. Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація.

Українська народна пісня є унікальним явищем світової культури і є оберігом національної вокальної традиції. Українська пісня багата розмаїттям жанрів, стилів, глибиною змісту, соціально насичена, багатогранна в мотивах і темах. Українськи народні пісні наповнені емоційністю та чарівною мелодійністю.

Українська пісня – це найцінніший духовний скарб нашого народу, гордість, що з даних давен прославила Україну на вісь світ. Інтерпретація (лат. *interpretatio* - роз'яснення, тлумачення) - художнє тлумачення музикантом-виконавцем музичного твору в процесі його виконання. Музика, існуючи у вигляді нотного запису, потребує відтворення, тобто в посередництві

виконавця: своє реальне звучання народна пісня знаходить тільки в процесі виконання. Нотний запис фіксує лише поєднання висотних і ритмічних співвідношень звуків; інтонування нотного тексту, розкриття художнього змісту твору є завданням виконавця.

Рекомендовані джерела (основні): 1, 2

Додаткові: 1, 3, 12

Додакові ресурси: 2, 3

Тема 3. Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними.

Романс є невеличким музичним твором, виключно ліричного змісту для сольного співу з інструментальним акомпанементом. Романс є улюбленим жанром як для виконавця, так і для слухачів. Романс дуже схожий з піснею, але й відрізняється від неї деякими особливостями, що і робить романс романсом. Романс має особливу співучість і чітку рельєфну мелодійність. У романсі велика увага приділена настрою і ліричному змісту віршів у мелодії, а не акомпанементу. Романси відносяться до камерної музики і виконуються у супроводі фортепіано, гітари, (іноді у супроводі оркестру), але у естрадному жанрі дуже часто використовується аранжування і виконується під фонограму також. У романсі водночас важливі і слово, і музика, і вокал. Вірши в романсі завжди мелодичні, співочі, ніжні і зворушливі, або трагічні. Романс є більш інтимним твором, ніж пісня, тому він може бути тільки ліричним. Романс виражає любовне почуття і в ньому завжди присутній або мається на увазі адресат. Таким чином романс повинен мати діалог, можливо й внутрішній.

Рекомендовані джерела (основні): 8, 9, 11, 17, 18, 19

Додаткові: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 3, 5

Змістовий модуль 2

Тема 1. Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу.

Світовим хітом є та пісня, яка стає популярною в дуже короткий термін часу і не втрачає своєї популярності протягом багатьох десятиліть у всьому світі. Існує багато світових хітів, які можливо впізнати з перших нот або з перших строк. Дуже часто пісня стає світовим хітом завдяки першому виконавцю і його вокал. Кількість світових хітів з часом стали джазовими стандартами, які і зараз можливо почути у репертуарі світових співаків та відомих колективів. Багато світових хітів і донині звучать свіжо, чудово і сучасно. З часом деякі світові хіти отримують друге життя завдяки створенню cover версій. Зміна стилю музики, аранжування, наповнення вокальної лінії засобами вокальної виразності та різноманітними вокально-технічними прийомами дає дуже приємні результати як для вже популярної і перевіреної часом пісні, так і для виконавця.

Рекомендовані джерела (основні): 10, 12, 14, 16

Додаткові ресурси: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 5

Тема 2. Пісня стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

Ретро-стиль з лат. *retro* – «назад», «звернений до минулого», «ретроспективний» — достатньо абстрактний художньо-історичний термін, що застосовується для опису різних категорій старих речей, що мають деяку культурну цінність, в тому числі і пісні. Обираючи пісню у стилі «ретро», потрібно вести пошуки у напрямку виконавці-«легенди» та чим старше, тим краще. Часові рамки стилю ретро, в певній мірі, розмиті, але більшість мистецтвознавців відносять до стилю ретро всі модні напрямки другої половини XIX — першої половини XX століття. Пісні перевірені часом мають свою історію успіху і багато пісень популярні і в наші часи. Частина пісенної ретро-спадщини була забита або утрачена. Метою для молодих виконавців є процес ознайомлення з цим жанром або знайдення і відродження традиції ретро пісень.

Рекомендовані джерела (основні): 9, 10, 20

Додаткові: 11

Тема 3. Естрадна пісня на вибір.

Естрадна пісня – жанр вокального музичного мистецтва, направлений до самої широкої слухацької аудиторії. Дуже часто естрадну музику ототожнюють з легким жанром, легкою по сприйняттю і загальнодоступності. К жанру естрадної музики відносяться різні види естрадних пісень: традиційний романс, сучасна лірична пісня, пісня у танцювальних ритмах з розвинутим інструментальним супроводом або з сучасним студійним аранжуванням. Головне, що характеризує естрадну пісню – це прагнення авторів цих пісень до максимальної доступності, до швидкого запам'ятовування мелодії, до дотримання принципів хітовості. В процесі фахового навчання естрадна пісня не повинна зводитися до розважальності. В сучасних естрадних піснях також звучать теми патріотизму, воєнна тематика, стилізовані народні пісні у сучасних барвах та ін. Дуже важливо обирати естрадну пісню враховуючи наявність зв'язку красивої мелодії, тексту, який несе в себе різні настрої, хвилювання, де можна продемонструвати вокальні данні і особливу манеру виконання співака.

Рекомендовані джерела (основні): 10, 12, 14, 16

Додаткові: 1, 3, 12

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль I	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування практичних (лабораторних) занять	-		
Відвідування індивідуальних занять	1	40	40
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному (лабораторному) занятті			
Робота на індивідуальному занятті	10	400	400
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	470
Розрахунок коефіцієнта: $470:100=4,7$ (залік)			

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль II	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування практичних (лабораторних) занять			
Відвідування індивідуальних занять	1	40	40
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному (лабораторному) занятті			
Робота на індивідуальному занятті	10	400	400
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	470
Розрахунок коефіцієнта: $470:60=7.83$ (екзамен)			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1.		
1.	Виконати романс твору із відтворенням художнього образу та його сценічним втіленням засобами вокальної виразності	1. художньо-образне виконання твору (1 б.); 2. емоційність виконання (1 б.); 3. вокальна техніка виконання (3 б).
2.	Виконати естрадну пісню на вибір із відтворенням художнього образу та його сценічним втіленням засобами вокальної виразності	1. художньо-образне виконання твору (1 б.); 2. емоційність виконання (1 б.); 3. вокальна техніка виконання (3 б).

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі технічного заліку:

1. Підготовка теоретичної частини (колоквіум)
2. Прослуховування самостійно вивченого естрадного музичного твору, опанованого студентами впродовж кожного із семестрів. Твір для самостійного вивчення обирається з урахуванням необхідності цього твору у концертній діяльності студента.
Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання	Бали
Демонстрування самостійно вивченого музичного матеріалу відповідно до визначених обсягів та завдань: 1. Засвідчення розвитку вок.-тех. можливостей - 5 балів 2. Демонстрування артистизму і емоційності – 5 балів	10
Демонстрування вивченого теоретичного матеріалу (колоквіуму) до визначених обсягів і завдань: 1. Відповідь на теоретичні питання – 5 балів 2. Акомпанемент до пісні – 5 балів 3. Скоромовки – 5 балів	15
Максимальна кількість балів: 25*2=50	

На V курсі студенти повинні вивчити:

- у 9 семестрі: 1 джазовий стандарт
1 українську народну пісню
1 романс
- у 10 семестрі: 1 світовий хіт
1 пісня у стилі «ретро»
1 естрадна пісня на вибір

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

9 семестр – залік, 10 семестр – екзамен

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

На заліку у 9 семестрі студенти виконують: джазовий стандарт, українську народну пісню, романс

На заліку у 10 семестрі виконують: світовий хіт, пісня у стилі «ретро», естрадна пісня на вибір.

6.6 Шкала відповідності оцінок

	Оцінка у балах	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	90 - 100	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, Здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки).
C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Засвоєний навчальний матеріал, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце суттєві помилки.
D	67 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. Зазнання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
E	60 - 66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. Не повне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.
F X	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Орієнтовний вокально-педагогічний репертуар

романси

1. "В лесу". Муз. З. Грига. Сл. Г. Андерсена
2. "Портрет". Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова
3. "Не ветер веял с высоты...". Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
4. "Старая мать". Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова
5. "Нищая". Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже)
6. "О, позабудь бывшие увлечения". Муз. и сл. Т. Котляревской
7. Сл. и муз. Л. Дризо "Расцвели хризантемы опять"
8. "Но я вас все-таки люблю". Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина
9. "Две розы". Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля
10. "Зоре моя вечірня". Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка
11. "Гуде вітер вельми в полі". Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли
12. "Нічого, нічого" сл.народні. Муз. М. Лисенка
13. "Майский день". Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
14. "Коснулась я цветка". Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
15. "Царскосельская статуя". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина
16. "Желание". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
17. "Деревенский сторож". Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
18. "Не хочу!". Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
19. "Сердце поэта". Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена
20. "Горные вершины". Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова
21. "Я помню вальса звук прелестный". Муз. и сл. Н. Листова
22. "Ночь светла". Муз. Н. Шишкин. Сл. невід, автора.
23. "Нет, не тебя так пылко я люблю". Муз. Н. Шишкин. Сл. М. Лермонтова.
23. "Белой акации гроздь душистые". В. Баснер
24. "Только раз". Б. Фомин
25. "Я тебе ничего не скажу". Т. Толстой
26. "Солов'їний романс". А. Кос-Анатольський
27. "Ти як квітка", "Не співайте мені". С. Людкевич
28. "Молитва за Україну". М. Лисенко
29. "Вечірня пісня". К. Стеценко
30. "Запливай же, роженько весела". О. Андрієвська

Українські народні пісні

"Бодай ся когут знудив"
«Вечір близенько»
"В кінці греблі шумлять верби"
«Гандзя»
«Глибока кирниця»
"Грицю, Грицю, до роботи"
«Де ти, доню, барилася?»
«Добри вечір дівчино»
«Добрий вечір, зелена діброво»
«Дощик»
"Ішов козак потайком"
«і шумить і гуде»
«Їхав козак на війноньку»
«Їхав козак за Дунай»
"Йшла я по воду"
«Закувала зозуленька»
«Зелененький барвіночку»
«Зеленая ліщинонько»
«Зацвіла в долині червона калина»
«Зоре моя вечірня»

«Казав мені батько»
«Летіла зозуля через мою хату»
«Лугом іду, коня веду»
«Мав я раз дівчиноньку»
«Місяць на небі»
"На вулиці скрипка грає"
«Надворі чорна хмара в`ється»
«Над річкою бережком»
"На поточку-м прала"
«Нащо мені чорні брови»
«Не щебече соловейку»
«Одна гора високая»
«Ой важу я, важу»
«Ой, джигуне, джигуне»
«Ой, дівчино, шумить гай»
«Ой, вербо, вербо»
«Ой, гаю мій, гаю»
«Ой, за гаєм, за Дунаєм»
«Ой, за горою»
«Ой зірву я у рожі квітку»
"Ой, на горі сніг біленький"
«Ой на горі на високій»
"Ой, на гору козак воду носить"
«Ой, не світи, місяченьку»
«Ой не ходи, Грицю»
"Ой, маю я чорні брови"
«Ой під вишню»»
«Ой піду я до млина»
«Ой там на горі»
"Ой, там на товчку, на базарі"
"Ой, ти гарний Семене"
"Ой, ти знав, нащо брав"
«Ой ти місяцю»
"Ой, болить ня головонька"
"Ой, у вишневому садочку"
«Ой у полі три криниченьки»
«Ой у полі три тополі»
«Ой ходила дівчина бережком»
«Ой чий то кінь стоїть»
«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
«Пливе човен»
"Посилала мене мати"
«Посіяла яру руту»
"При долині кущ калини"
«Прилетіла перепілонька»
«Серед села дичка»
"Сидить дід на печі"
«Сонце низенько»
«Стелися, барвінку, низенько»
«Стоїть гора високая»
«Стоїть явір над водою»
"Ти до мене не ходи"
«Умираю моя мати»
«Чи я в лузі не калина була»
«Чого сидиш коло мене»
"Чоловіче, я слаба"
"Чом, чом не прийшов"
«Шумить гуде дібровонька»

"Хоть у мене мужичок з кулачок"
"Якби мені черевики"
"Якби мені не тиночки"

Рекомендовані естрадні пісні українських композиторів

1. Д. Бакки: "Сизокрилий птах".
2. О. Бурміцький: "Шелестять дощі".
3. В. Верменич: "Чорнобривці", «На калині мене мати колихала».
4. О. Білаш: «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».
5. П. Дворський: "Рідна мова", "Смерекова хата".
6. Л. Дублінський: "Черешневий гай", "Якщо любиш - кохай".
7. В. Егоров: "Свет звезды".
8. О. Злотник: "Маки червоні", "Гай, зелений гай", "Чуєш, мамо", "Батько і мати", "Марево снів".
9. О. Зуєв: "Три дороги", "Якщо поруч ти", "Крила удачі", "П'є журавка воду"
10. В. Івасюк: "Водограй", "Світ без тебе", "Кленовий вогонь", "Я піду в далекі гори", "Запроси мене у сні", "Тільки раз цвіте любов", "Балада про мальви", "Балада про дві скрипки", "Жовтий лист", «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас»
11. М. Каландьонюк: "Так тихо падає сніг".
12. І. Кириліна: "Яблуневі зливи", "Лесная чакона", "Лісова пісня".
13. С. Козак: "Коні вороні".
14. П. Майборода: «Пісня про рушник», «Ми підем, де трави похилі», «Стежина», «Елегія», «Любов моя», «За вікном», «Ромен-цвіт», «Ти – моя вірна любов», «Виростеш ти, сину», «Колискова»
15. О. Матвійчук: "Мій Києве-граде", "О, мамо, я скучив", "Ключі від раю".
16. М. Мозговий: "Край, мій рідний край", «Моя земля», "Зачаровані слова", «Минає день, минає ніч».
17. Б. Монастирський: "Дев'ятий клас", "Два слова".
18. Т. Петриненко: "Пісня про пісню", "Господи, помилуй", "Зорепадом летять роки", "Білий океан".
19. І. Поклад: "Чарівна скрипка", «Скрипка грає», «Зелений клен», «Кохана».
20. О. Пономарьов: "Колискова", "Моє кохання сірооке".
21. В. Семенов: "Мій зоряний світ", "Зто земля моя".
22. Г. Татарченко: "Білі нарциси".
22. О. Тищенко: "І твій останній погляд".
23. І. Харитонов: "Україна".
24. В. Хурсенко: "Постели рушники, моя мамо", "Кохаю і бажаю" "Ні, я нічого не забув".
25. / Шамо: "Три поради", «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Нахилились медоцвіти», «Проводжала мати свого сина».
26. Б. Янівський: "Журавочка".
27. І. Білозір: «Перший сніг», «Пшеничне перевесло», «Ніби вчора».
28. С. Лазо: «Ні обіцянок, ні пробачень», «Мрії про тебе».
29. Б. Весоловський Прийде ще час. *Танго*.
30. Сл. Я. Масляка, муз. Б. Весоловського Усміх. *Танго*.
31. Сл. Є. Костюка, муз. Б. Весоловського Бродяга. *Повільний вальс*.
32. Сл. М. Петренка, муз. Б. Весоловського Намалюй мені ніч. *Повільний вальс*.
33. Сл. і муз. Б. Весоловського Ти з любові собі не жартуй. *Фокстрот*.
34. Сл. і муз. Б. Весоловського Як тебе не любити. *Танго*.
35. Сл. В. Дан, муз. Б. Весоловського Щоночі. *Повільний вальс*.
36. Сл. І. Патоля, муз. Б. Весоловського Тихо без слів... *Танго*.
37. Сл. і муз. Б. Весоловського Подай рученьку. *Танго*.
38. Сл. і муз. Б. Весоловського Чудовий сон. *Танго*.
39. Сл. і муз. Б. Весоловського Гей-га! *Танго-серенада*.
40. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи справді? *Танго*.
41. Сл. і муз. Б. Весоловського Чар Карпатських гір Повільний вальс
42. Сл. і муз. Б. Весоловського Лети, тужлива пісне *Танго-пісня*.
43. Сл. і муз. Б. Весоловського Радий би я залюбитись в тобі. *Танго*.

44. Сл. і муз. Б. Весоловського Було не тужити. Танго.
45. Сл. і муз. Б. Весоловського Колискова.
46. Сл. Шад, муз. Б. Весоловського Бували дні. Танго.
47. Сл. С. Чарнецького, муз. Б. Весоловського Вина, вина, дівчино... Вальс.
48. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи знаєш ти? Повільний вальс.
49. Сл. і муз. Б. Весоловського Не плачте, рожі. Танго-пісня.
50. Сл. М. Рильського, муз. Б. Весоловського На білу гречку впали роси...

Рекомендовані естрадні твори зарубіжних композиторів

1. С. Адамо: "Падає сніг".
2. Б. Бакарак: "Грустные капельки дождя".
3. Дж. Бачелли: "Твоей улыбки тень".
4. Ф. Бернейм: "Мадемуазель співає блюз".
5. Дж. Гершвін: "Колискова", "Любимый мой".
6. Д. Деньо: "Кабаре".
7. В. Дольский: "Господа офицеры".
8. А.-К. Жобим: "Девушка из Ипанимы".
9. С. Кулемин: "Бедная роза".
10. О. Кулик: "Моя єдина", "Одинок", "Я і ти".
11. І. Крутой: "Не надо", "Музыка венчальная", "Отзовись".
12. Дж. Леннон і П. Маккартни: "Мишель".
13. Ф. Лей: "История любви".
14. В. Лоткин: "Не надо, не надо".
15. Е. Мартынов: "Медовый август".
16. М. Минков: "Не отрекаются, любя".
17. С. Муравьев: "Верни мне радость".
18. Н. Носков: "Это здорово".
19. Н. Орбелян: "Сто часов счастья".
20. И. Отиева: "Иди же с миром".
21. С. Павлиашвили: "Музыка для друзей".
22. К. Партер: "Опять жара".
23. Р. Паулс: "Чарли".
24. А. Петров: "Моей душе покоя нет", "О бедном гусаре замолвите слово".
25. В. Резников: "Карточный домик", "Телефонная книжка".
26. А. Розенбаум: "Вальс-бостон".
27. И. Саруханов: "Возвращайся".
28. П. Стер: "Где цветы минувших дней?".
29. Дж. Стайн: "Люди".
30. Д. Тухманов: "Сама любовь", "Не забывай", "Напрасные слова".
31. С. Уадер: "Милая моя".
32. А. Шульгин: "Кап-кап".

Рекомендовані джазові стандарти:

1. "Sweet Georgia Brown" w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. "Poor Butterfly" w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. "Oh, Lady be good" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. "Blue room" w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. "Bye bye blackbird" w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. "Indian summer" w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. "Avalon" w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. "Too Marvelous for words" w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. "Lullabye of birdland" m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. "Round midnight" w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. "Days of wine and roses" w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. "September in the rain" w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. "Autumn in New York" w. & m. Vermon Duke.

14. "I cover the waterfront" w. Edward Heyman, m. John Green.
15. "Love for sale" w. & m. Cole Porter.
16. "Namely you" w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. "You go to my head" w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. "If I love again" (With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. "Softly as in a morning" w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. "Early autumn" w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. "I know that you know" w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. "A time for love" w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. "All the think you are" m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. "A night in Tunisia" w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. "I'll remember april" w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. "Blussette" w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
19. "If I were a bell" w. & m. Frank Loesser.
20. "Mr. Sandman" w. & m. Pat Ballard.
21. "Prisoner of love" w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
22. "Basin street blues" w. & m. Spenser Williams.
23. "A weaver of dreams" m. Victor Young, w. Jack Elliot.
24. "Out of this world" m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
25. "I'm glad there is you" w.& m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
26. "I'll wind" (You're blowing me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
27. "In a mellow tone" w.& m. Duke Ellington & Milt Gambler.
28. "Do nothing 'till you hear from me" w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
29. "Don't get around much anymore" w.& m. Duke Ellington.
30. "I didn't know about you" w.& m. Duke Ellington.
31. "Just squeeze me" w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
32. "I got it bad" w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
33. "Night and day" w. & m. Cole Porter.
34. "Embraceable you " w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
35. "I got rhythm" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
36. "Just on of those things" w. & m. Cole Porter.
37. "How long has this been going on?" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
38. "Three little words" w. & m. Bert Kalmar & Harry Rubby
39. "You do something to me" w. & m. Cole Porter.
40. "My one and only love" w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
41. "With a song in my heart" w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
42. "The man I love" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
43. "Tea for two" w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
44. "I'm a fool to want you" w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
45. "I get a kick out of you" w. & m. Cole Porter.
46. "I'm getting sentimental over you" w. & m. George Bassman.
47. "I don't stand a ghost ot a chance with you" w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
48. "When lights are low" w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
49. "Stardust" w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
50. "Emily" w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
51. "Serenata" w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
52. "Stars fell on Alabama" w. & m. Frank Perkins.
53. "Mr. Lucky" w. & m. Henry Mancini.
54. "Easy living" w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
55. "Sweet Lorraine" w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
56. "The night has a thousand eyes" w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
57. "Too young to go steady" w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Модуль І					
Назва змістового модуля	Змістовий модуль 1.			Змістовий модуль 2.		
Кількість балів за модуль	470			470		
Теми	1	2	3	4	5	6
Години	19	19	18	14	14	14
Теми змістових модулів (лабораторні заняття) – 1078 б.	Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики (10+1)*12 = 132б.	Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація (10+1)*14 = 154 б.	Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними. (10+1)*14 = 154 б.	Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрально го забарвлення голосу. (10+1)*12 = 132 б.	Пісня в стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента. (10+1)*14 = 154 б.	Естрадна пісня на вибір. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента. (10+1)*14 = 154 б.
Самостійна робота – 5 балів			5 б.			5 б.
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.			Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.		
Підсумковий контроль	залік			екзамен		
Усього	470 коефіцієнт: 470:100=4,7			470 коефіцієнт: 470:60=7.83		

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові):

1. Дмитриева Т. Українські народні пісні про кохання. / Т. Дмитриева. – К.: «Музична Україна», 1978
2. Страхова В. Українські народні пісні. / В. Страхова. – К.: «Музична Україна», 1985
3. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. / І. Вілінська. – К.: «Музична Україна», 1989
4. Ясемчик Р. Эра свинга. / Р. Ясемчик. – М., 1994
5. Ясемчик Р. Nat King Cole music story. / Р. Ясемчик. – М., 1999
6. Сафронова О. Распевки. Хрестоматия для вокалистов. / О. Сафронова. – Спб.: «Планета музыки», 2009
7. Shalin J. «The glory of Gershwin». / J. Shalin. – N.-Y.: «SMP», 1988
8. Шварц И. «Песни и романсы»
9. Модель В. «Песни и романсы А. Вертинского» / В. Модель. – Л.: «Советский композитор», 1991
10. Олинская И. Популярный справочник-песенник / И. Олинская. – М.: «Музыка», 1990
11. Шаповалова Р. Сучасні романси та романси з кінофільмів / Р. Шаповалова. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014
12. Верменич Ю. «World of hits. Современная джазовая классика» / Ю. Верменич. – М.: «Мега-сервис», 1998
13. «Easy blues»
14. Ясемчик Р. «World of hits» / Р. Ясемчик. – М.: «Мега-сервис», 2002
15. Маркин Ю. «Джорж Гершвин. Порги и Бесс» / Ю. Маркин. –
16. Стемпневская Е. «Песни американских мюзиклов» / Е. Стемпневская. – М.: «Музыка», 1982
17. Кулёв В. «Золотая коллекция романса» / В. Кулёв. – М.: «Современная музыка», 2000
18. Цыбулин М. «Старинные романсы и песни» / М. Цыбулин. – М.: «Советский композитор», 1991
19. Иванов А. Старинные романсы / А. Иванов. – Л.: «Музыка», 1967
20. Радвилович А. Серенада солнечной долины. Американские песни. / А. Радвилович. – Спб.: «Лань», 2000

Додаткові:

1. Антонюк В. Г. Постановка голоса / В. Г. Антонюк // Навчальний посібник для студентів вищих музичних навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Є. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливозький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. – 336 с.
3. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики / Л. Б. Дмитриев. – М.: Музыка, 1968. – 675 с.

4. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
5. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 3 примірники).
6. Овчаренко О. А. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. А. Овчаренко; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : Вид. дім, 2006. – 116 с.
7. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової підготовки : [монографія] / О. В. Оганезова-Григоренко. – Одеса : Астропринт, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
8. Словник-довідник співака : Навчальний посібник [Інформаційно-довідкове видання] / Уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк, видання друге. – Умань : РВЦ «Софія», 2015. – 108 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
9. Хоменко А. Б. Постановка голосу : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. і вчителів музики шкіл різного типу / А. Б. Хоменко, В. І. Коробка, В. М. Курсон, Н. В. Крутько. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
10. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу / Ю. Є. Юцевич // Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу. – К. : ІЗМН, 1998. – 160 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
11. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.

9. Додаткові ресурси

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник / В. Г. Антонюк. – К.: ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk722654.pdf>
2. Зарицька А. А. Емоційність як основа професійної компетентності майбутнього співака-вокаліста / А. А. Зарицька, А. О. Зарицький // Збірник наукових праць. – Випуск LXXIV. – Том 3. – 2016. – С. 30-33. – Режим доступу: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_74/part_3/8.pdf
3. Козаченко А. Особливості виконання романсу М. Глінки «Я помню чудное мгновенье» в інтерпретаційних версіях Сергія Лемешева та Сергія Бортника / Аліна Козаченко // Сучасність. – С. 90-94. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27662/12->

[Kozachenko.pdf?sequence=1](#)

4. Морозов В. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники / В. Морозов // ИП РАН, МГК им. П. И. Чайковского, Центр «Искусство и наука». – М., 2002. – 496 с, илл. – Режим доступа: <https://studfiles.net/preview/5638738/>
5. Соловйов В. А. Специфіка музичної інтерпретації: технологічний підхід / В. А. Соловйов // Молодий вчений. – № 4.2 (44.2). – Квітень, 2017 р. – С. 83-88. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.2/18.pdf>